

Udvalget angaaende Forslag til Lov om Fæstegodsets Overgang til Selveje har afgivet Betænkning over nævnte Lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Ved Folketingsmanden for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) er modtaget en Henvendelse fra det kongelige Teaters Skuespil-, Opera-, Ballet- og Kapelpersonale om Gennemførelse af Planerne om Opførelse af en Talescene i Forbindelse med den nuværende Scene.

Andragendet vil blive tilstillet Finansudvalget.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Nybygninger ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.

Der valgtes: *Moesgaard-Kjeldsen, J. Andersen, Gunnar Fog-Petersen, Kofod, Rasmus Hansen, Vilhelm Rasmussen, Martin Osen, A. C. Meyer, Sigvald Olsen, Klaus Bernsten, Pinstrup, Vanggaard, Westergaard, Hansen-Stavnsbjerg og Ellinger.*

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Erhvervelse og forberedende Arbejder til Udnyttelse af udyrkede Arealer i Vildmoserne.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3823); Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 2921).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Westergaard: Det foreliggende Lovforslag er ret omfattende, idet det ikke alene drejer sig om Erhvervelsen af meget store Arealer, i alt vel omtrent 20,000 Tdr. Land, men ogsaa fordi der dermed følger betydelige Udgifter for Statskassen. Man kan uden Overdrivelse sige, at det i Virkeligheden er det mest omfattende Lovforslag af den Art, vi i det hele har behandlet.

Ved Begrundelsen af Lovforslagets Fremsættelse har man navnlig henledt Opmærksomheden paa tre Ting. For det første paa Afhjælningen af Brændselstrangen, for det andet paa Tilvejebringelsen af Landbrugsjord og endelig for det tredje paa Afhjælningen af den for Tiden

herskende Arbejdsløshed. Med Hensyn til den Rolle, dette Lovforslag spiller ved Afhjælningen af Brændselnøden, vil det være naturligt først at se lidt paa disse Mosers Beskaffenhed. I det efterfølgende tænker jeg dog hovedsagelig paa den store Vildmose, hvor jeg bedst kender Forholdene, men for øvrigt vil det karakteristiske for denne Mose ogsaa kunne overføres paa den lille Vildmose. Disse Moser er, hvad man kalder Højmoser. Jeg kan her nøjes med at karakterisere saadanne Moser ved, at Plantevæksten der i alt væsentligt er Lyng. Selve Tørvemassen er af en løs, brunlig, let Beskaffenhed. Det er den saakaldte „Hundekødstørv“, hvad ogsaa paa sine Steder kaldes „Horsekød“. Denne Tørv giver ikke det bedste Brændsel, men den kan dog anvendes dertil. Tørvens Dybde er særlig i den store Vildmose stigende henimod Mosens Midte. Medens Tørvens Dybde i Yderkanten kun er et Par Fod, er den i Mosens Midte omtrent 15 Fod. Mosen har altsaa Form som en omvendt Underkop. Dette Billede passer temmelig nøje, naar man kort skal sige, hvorledes Mosen ser ud. Dette hænger sammen med Mosens Dannelsesforhold, paa hvilket jeg dog ikke her skal komme ind. Det øverste Lag af Mosen er navnlig i den store Vildmose over et ret betydeligt Areal stærkt tuet. Dette øverste Lag egner sig naturligvis ikke til Fremstilling af Brændtørv, men det har derimod en Betydning, som jeg senere skal komme tilbage til, med Hensyn til Mosens Opdyrkning, idet enhver let vil kunne forstaa, at den tuede Del, hvor Tuerne kan naa til en Højde af et Par Fod og derover, er forholdsvis godt udluftet, idet Luften der har kunnet faa Adgang til at virke mere paa Mosens Formuldningsgrad, end hvor Mosen er ganske jævn, og hvor Luftens og Vejrligets Indflydelse i det hele ikke saa stærkt har kunnet gøre sig gældende. Selve Tørvemassen er, som sagt, for største Delen løs og let og brunlig, men der skal dog i ret betydelige Partier af den store Vildmose nederst findes et mørkere Lag paa et Par Fods Tykkelse, der er bedre egnet til Fremstilling af Brændtørv, et Lag, man kalder Kultørv i Modsetning til de ovenover liggende Lag, der, som sagt, kaldes „Hundekød“. Dette underste Lag vil sikkert være vel skikket til Brændsel. Saadan ser i meget store Træk dette Moseareal ud, og saadan er Tørvens Beskaffenhed.

Der er et Forhold, som spiller en stor Rolle med Hensyn til det andet af de 3